

ECOVIURE

FÒRUM ENERGIA 2021

ESTRATÈGIES COL-LABORATIVES EN TRANSICIÓ ENERGÈTICA

Impuls de les primeres comunitats energètiques al Bages

Marc Rotllan Puig

Enginyer de l'Agència Comarcal de l'Energia del Bages

L'ACEB en xifres

L'Agència Comarcal de l'Energia del Bages (ACEB), del Consell Comarcal del Bages, donem suport als municipis en matèria d'energia:

- **23** municipis estan adherits a l'Agència de l'Energia del Bages.
- Gestionem uns **1.050** subministraments energètics.
- Aquests subministraments tenen un consum de **28.700.000** kWh/any (equivalent al consum elèctric d'unes 9.000 llars)
- La facturació energètica associada és d'uns **4** milions€/any.

Contingut

1. El context
2. L'impuls de 4 mecanismes participatius al Bages
3. Per què fer-ho a través d'una comunitat energètica?
4. Els suports a aquestes comunitats energètiques

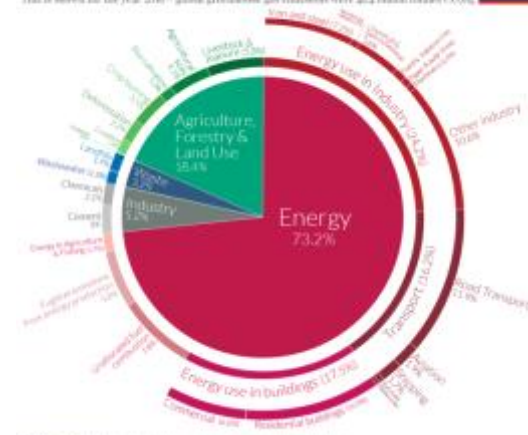

El context: mediambiental i social

- Emergència climàtica i transició energètica

Global greenhouse gas emissions by sector

Font: <https://ourworldindata.org>

El context: econòmic

– La nova factura elèctrica i el preu de la llum

Evolució del preu del mercat elèctric espanyol (últim any)

Font: OMIE

Fins el 31/12/2021
(de moment...)

Mesures aprovades:

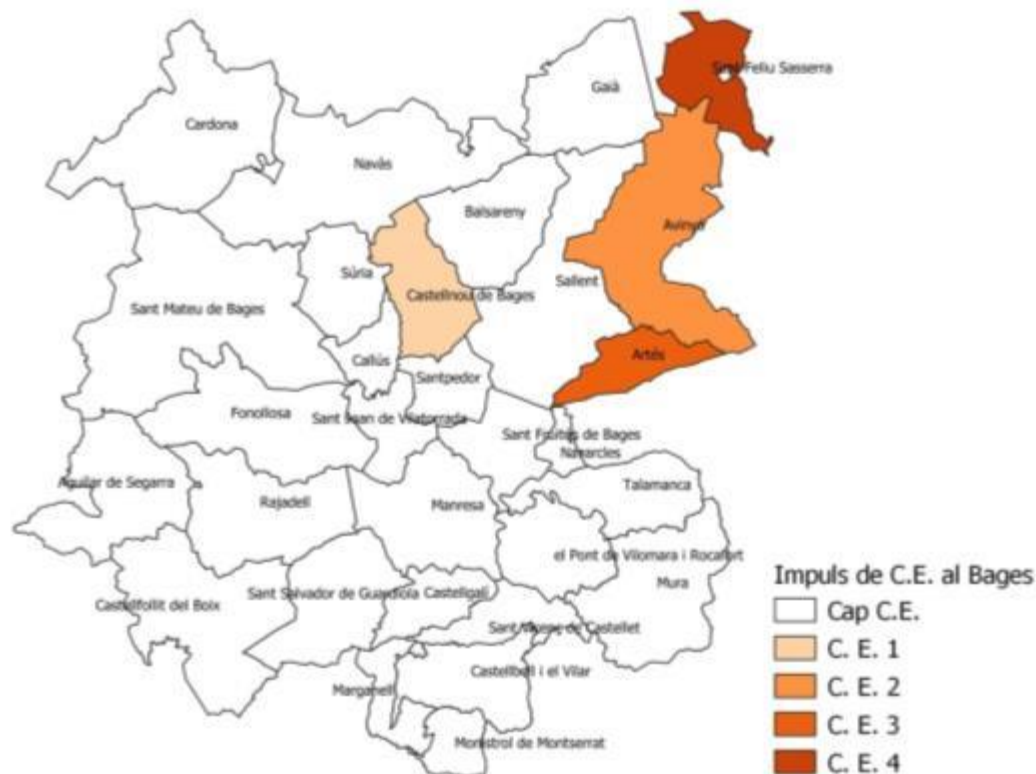
- ✓ IVA del 10%
- ✓ Gairebé anul·lació de l'impost especials sobre l'electricitat (del 5,1% al 0,5%)
- ✓ Gairebé anul·lació dels càrrecs (part del cost de l'electricitat vinculat amb polítiques energètiques)
- ✓ Altres mesures menys rellevants

L'impuls de 4 mecanismes participatius al Bages

– Impuls comunitats energètiques 2021

- 4 municipis – 4 mecanismes diferents
- Extrapolable a altres municipis de la comarca
- Tipologia de mecanismes:
  - Instal·lacions FV en edificis particulars propietat de la comunitat energètica
  - Instal·lacions FV en edificis particulars mitjançant compra agregada
  - Instal·lació FV en coberta municipal
  - Instal·lacions FV i altres actuacions de transició energètica en edificis particulars mitjançant compra agregada

L'impuls de 4 mecanismes participatius al Bages

- La caracterització dels municipis

ARTÉS – 5.762 habitants

ST. FELIU SASSERRA – 605 habitants

AVINYÓ – 2.289 habitants

CASTELLNOU DE BAGES – 1.437 habitants

Per què fer-ho a través d'una comunitat energètica?

- Abans de tot, què és una comunitat energètica?
- Comunitat local d'energia, comunitat ciutadana d'energia, comunitat d'energies renovables...
- Ja hi ha una definició a la legislació espanyola, però ENCARA no s'ha transposat la directiva europea
- Inicialment és important que hi hagi una o diverses persones prou involucrades com per tirar-ho endavant (persones interessades, alcalde/essa, regidors/es, tècnics/ques, entitats del municipi, etc.)
- Impuls inicial d'aquestes comunitats a través de l'Ajuntament però amb l'objectiu que esdevingui un projecte de les persones del municipi

A la hora de definir que es una comunidad energética local, creemos oportuno dejar la máxima libertad a los propios fundadores de la comunidad. Sin embargo, es necesario marcar unas condiciones mínimas necesarias. Estas podrían ser:

- ▶ Ser entidad jurídica que dispone de un NIF
- ▶ Actuar en el ámbito local, dentro de un municipio o en un número limitado de municipios colindantes
- ▶ Destinar todo el beneficio económico, que se pueda generar a partir de su actividad relacionada con la energía, a la reducción de costes de energía de los miembros de la comunidad energética local o, en su caso en desarrollo social de su entorno.
- ▶ No tener un nivel de generación que supere el nivel de consumo
- ▶ No permitir la posibilidad de "compras/ventas de futuro" de producción de energía, ni permitir su posible deriva hacia mercados especulativos financieros y/o de materias primas.

En todo caso, es importante garantizar que los actores involucrados pueden ser personas físicas o personas jurídicas, incluyendo las empresas y la administración pública.

Font: *Guía para el desarrollo de instrumentos de fomento de comunidades energéticas locales*. IDAE (2019)

Per què fer-ho a través d'una comunitat energètica?

Punts forts de la comunitat energètica

- ✓ Es podran aconseguir **economies d'escala** que permetran fer accions de transició energètica amb una major repercussió a un menor cost econòmic.
- ✓ Servir de revulsiu per fer un **major nombre d'accions** ciutadanes per a la transició energètica, ajudant així a reduir la contribució al canvi climàtic dels veïns/es del municipi.
- ✓ Fer créixer el sentiment de pertinença a un col·lectiu/comunitat per a impulsar un **projecte local**.
- ✓ L'estructura de la comunitat energètica facilitarà dur a terme **futures noves accions** en matèria energètica:
  - ✓ participar en instal·lacions de solar fotovoltaica,
  - ✓ compartir l'energia tèrmica d'una caldera de biomassa centralitzada,
  - ✓ la rehabilitació energètica d'edificis,
  - ✓ l'ús de punts de recàrrega de vehicle elèctric o
  - ✓ l'adquisició de vehicles elèctrics compartits.
- ✓ Optar a **finançaments específics** per a comunitats energètiques: subvencions i crèdits a particulars.

Per què fer-ho a través d'una comunitat energètica?

Objectius comuns de cada una de les comunitats energètiques

- ✓ Implicar a la ciutadania en la transició energètica cap a un model energètic descentralitzat i descarbonitzat.
- ✓ Impulsar les energies renovables i l'autosuficiència energètica, així com el consum energètic de proximitat.
- ✓ Fomentar el caràcter col·lectiu i social d'aquesta iniciativa.

Fases i fites previstes de desenvolupament

1. **APRENDRE:** Conèixer les particularitats, els pros i els contres de la comunitat energètica.
2. **PLANIFICAR:** Constituir la comunitat energètica.
3. **IMPLEMENTAR:** Posar en funcionament l'objectiu principal de la comunitat energètica.

Per què fer-ho a través d'una comunitat energètica?

Fases previstes de desenvolupament

Ordre	Fases	oct-21	nov-21	des-21	gen-22	febr-22	març-22	abr-22	maig-22	juny-22	jul-22	ag-22	set-22	oct-22	nov-22	des-22	gen-23	
Fase 1 Aprendre	1.1	█	█	█	█	█	█	█										
	1.2			█	█	█	█	█	█	█								
	1.3						█	█	█	█								
Fase 2 Planificar	2.1										█	█						
	2.2										█	█						
	2.3												█	█				
Fase 3 Implementar	3														█	█	█	

Els suports a aquestes comunitats energètiques

Actors principals

- **Veïns i veïnes del municipi.** Impulsores de la comunitat energètica des del moment inicial fins a aconseguir l'objectiu principal (fases 1, 2 i 3).
- **Ajuntament.** Impuls inicial de la iniciativa (fase 1, fases 2 i 3?).
- **Consell Comarcal.** Suport tècnic durant tota la fase de desenvolupament del projecte (fases 1 i 2). Suport econòmic en la fase 1 de desenvolupament inicial (i fase 2?).
- **Diputació i/o d'altres administracions públiques.** Suport econòmic durant tota la fase de desenvolupament de la comunitat energètica (fases 1 i 2). Possible suport econòmic en la implementació de la iniciativa (fase 3).

Els suports a aquestes comunitats energètiques

Subvencions

EL PAÍS 25/09/2021

Comunidades energéticas: la fórmula para bajar el recibo de la luz de los hogares

Estas entidades autónomas y abiertas, que permiten ahorros energéticos a los dueños de viviendas y pymes, echan a andar en España

Idees clau

- El context mediambiental ha provocat una **conscienciació** sense precedents per part de la ciutadania que pot motivar a impulsar nous mecanismes de participació en transició energètica
- L'Ajuntament i el Consell comarcal donaran suport tècnic i econòmic en la fase de desenvolupament d'aquestes 4 comunitats energètiques, però s'espera que aquesta es converteixi en una **iniciativa local** impulsada per les veïnes i els veïns del municipi.
- S'espera que aquests 4 projectes siguin **pioners i exemplificadors** per a d'altres municipis.
- Constituir una comunitat energètica permetrà **vehicular** futurs projectes de transició energètica des de la pròpia comunitat: punts de recàrrega, rehabilitació energètica d'edificis, compra de calderes de biomassa...
- A més, la comunitat energètica pot facilitar l'obtenció de crèdit per a inversions particulars de transició energètica a través d'**acords amb banca ètica**. Així, es podrà arribar a un major nombre de persones.
- Les comunitats energètiques ja poden optar als ajuts vigents i es preveu que surtin noves **convocatòries d'ajuts específiques** per impulsar aquestes organitzacions: Diputació de Barcelona, IDAE...

ECOVIURE

FÒRUM ENERGIA 2021

ESTRATÈGIES COL-LABORATIVES EN TRANSICIÓ ENERGÈTICA

Som-hi?

CONSELL COMARCAL DEL BAGES

Agència Comarcal de l'Energia

Muralla de Sant Domènec, 24

08241 Manresa

Tel. 93 693 03 80

bagesenergia@cbbages.cat